

ΥΠΕΡΑΓΙΑ
ΣΩΣΟΝ

ΘΕΟΤΟΚΕ
ΗΜΑΣ

Χαίρε τῶν ἀπίστων
ἀμφίβολον ἄκουσμα,

Χαίρε τῶν πιστῶν
ἀναμφίβολον καύχημα.

ΚΟΥΔΟΥΜΙΑΝΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

ΜΑΪΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2022 ❖ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 44

Ἀφιέρωμα
στόν Ὁσιο Εὐμένιο
τόν Νέο

ΚΟΥΔΟΥΜΙΑΝΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Ἐξάμηνη ἔκδοση

**Τό φυλλάδιο
διανέμεται δωρεάν.**

Ἰδιοκτήτης Ἐκδότης:
ΙΕΡΑ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗ
ΜΟΝΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ
ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΟΥΔΟΥΜΑ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΓΟΥΡΤΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Ταχ. διεύθυνση:
Ἱερά Μονή Κουδουμᾶ
Τ.Κ. 700 16 ΑΣΗΜΙ
Ἐπικοινωνία:
τηλ.: 6974852023
www.imkoudouma.gr
email: info@imkoudouma.gr

Ἐκδοτική παραγωγή:
ΚΥΠΡΗΣ
τηλ.: 210 8542020
φάξ: 210 8542071
www.skypris.gr
email: skypris@otenet.gr
ΑΘΗΝΑ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Ἦμπλεοι χαρᾶς καί εὐφροσύνης ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ἀκούσαμε τήν εὐχάριστη εἶδηση τῆς ἐγγραφῆς τοῦ Ὁσίου Εὐμενίου τοῦ Νέου (Σαριδάκη), ἀδελφοῦ τῆς Ἱεράς Μονῆς μας, στό Ἁγιολόγιο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀπό τήν Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδο τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου.

«Συνῆλθε σήμερον, τήν 14ην τοῦ μηνός Ἀπριλίου 2022, ἡ Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδος εἰς τήν τακτικὴν συνεδρίαν τοῦ μηνός Ἀπριλίου, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α.Θ. Παναγιότητος, καθ' ἣν εἰσηγήσει τῆς Κανονικῆς Ἐπιτροπῆς, προέβη ὁμοφώνως εἰς τὴν ἀναγραφὴν εἰς τὸ Ἁγιολόγιον τῆς κατ' Ἀνατολὰς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τοῦ Ὁσίου καί Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Εὐμενίου τοῦ νέου (Σαριδάκη)» (Ἀνακοίνωση Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου).

Δοξάζουμε τὸν Θεὸ πού συνεχίζει νά μᾶς χαρίζει Ἁγίους σέ κάθε ἐποχὴ γιὰ νά ἀποτελοῦν τοὺς λαμπροὺς φάρους πού φωτίζουν, καθοδηγοῦν καί παρηγοροῦν τὸν κουρασμένο ἀπὸ τίς δυσκολίες τῆς ζωῆς ἄνθρωπο καί νά τοῦ ὑπενθυμίζουν ὅτι ὁ βασικὸς στόχος του εἶναι ἡ ἀγιότητα. Πράγματι, ἀντικρίζοντας κανεῖς ἕναν Ἅγιο, τὸ πρῶτο πράγμα πού μπορεῖ νά σκεφτεῖ εἶναι ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι παρών καί περιμένει μόνο νά τοῦ δώσουμε τὸ δικαίωμα νά εἰσέλθει στὴ ζωὴ μας, κάνοντάς μας δικούς Του γιὰ πάντα.

Αὐτὸ τὸ δικαίωμα ὁ Ὁσιος Εὐμένιος τὸ ἔδωσε στὸν Χριστὸ ἤδη ἀπὸ τὰ παιδικὰ του χρόνια, γι' αὐτὸ καί ὁ Κύριος βλέποντας τὴ δίψα του γιὰ Ἐκείνον, κατὰ τὴν ἀγάπη καί τὴν εὐσπλαχνία Του ἔγινε εὐήκοος στίς μυστικὲς κραυγές του, δίνοντάς του τὴ χάρι Του ἀπλόχερα.

Ὁ πατὴρ Εὐμένιος διέλαμψε στὴ ζωὴ του μέ ἕνα πλήθος ἀρετῶν, τὴν ἀκάματο ἐργατικὸτητα καί τὴν ἀπέραντη ἀγάπη του στὸν Θεὸ καί στοὺς ἀνθρώπους. Δέν πίστευε ἀπλῶς στὸν Θεὸ ἀλλὰ ἀγαποῦσε τὸν Θεό.

Ἐπιθυμία του ἦταν νά κάνει, εἰ δυνατόν, ὅλους τοὺς ἀνθρώπους «οἰκιστάς τοῦ Παραδείσου». Ὁ ἴδιος ὑπῆρξε ἕνας ἀπὸ τοὺς πίο πονεμένους ἀνθρώπους στὴ ζωὴ αὐτῆ. Ἀπὸ μικρὸ παιδί ἔμεινε ὀρφανός, στερούμενος τὴ στοιχειώδη μόρφωση. Ἀρρώστησε ἀπὸ τὴν πίο φρικτὴ ἀρρώστια, τὴ λέπρα, καί πολλὲς ἀκόμη ἀρρώστιες σωματικὲς καί πνευματικὲς, παρ' ὅλα αὐτὰ ἦταν χαρούμενος καί γελαστός στὴ ζωὴ του καί πάντοτε μετέδιδε στοὺς ἄλλους τὴ χαρὰ καί τὴν αἰσιοδοξία.

Μέ ἀφορμὴ λοιπὸν τὰ παραπάνω, ἀφιερώνουμε τὸν παρὸν τεύχος τοῦ περιοδικοῦ στὸν ἀδελφὸ τῆς Μονῆς μας καί ἕναν ἀπὸ τοὺς τελευταίους κρικούς αὐτῆς τῆς χρυσῆς ἀλυσίδας τὸν ἀστερουσιανῶν πατέρων, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Ἐρημίτη (7^{ος} αἰώνας) ἕως καί σήμερα, στὸν Ἅγιο Εὐμένιο τὸν Νέο, καί παραθέτουμε ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ὀσιακὴ βιωτὴ του. Ὁ Ἅγιος νά εὐλογεῖ καί νά ἀγιάζει ὅλους ἐμᾶς.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νά βοηθήσουν τὸ ἔργο τῆς Μονῆς, μποροῦν νά καταθέσουν στοὺς παρακάτω λογαριασμοὺς

**ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ: 44135 (γιὰ ἐντὸς Κρήτης)
σέ ὁποιαδήποτε ἄλλη τράπεζα στοὺς ἐξῆς λογαριασμοὺς**

**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ: Ἐντὸς Ἑλλάδος καί Ἐκτὸς Ἑλλάδος
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
IBAN ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ: GR49 0870 0170 0000 00000 441 350**

Έργο
 άγιογραφίου
 τής Ι. Μονής

Άπολυτίκιο, Άγίου Εϋμενίου, τοϋ Νέου.

Ήχος γ'. Θείας πίστεως

Θείων γέγονας σύ μυστηρίων μύστις, ἔνδοξε τῆ βιοτῆ σου καί ἱερεύς τοῦ Θεοῦ ἀναδέδειξαι· τῶν μοναστῶν γάρ τόν βίον ἐλόμενος μέτ' ἀκριθείας ἐν πόλει ἐβίωσας· ὅθεν Κύριον, Εϋμένιε, καθικέτευε παρέχειν ἡμῖν πᾶσι τά αἰτήματα.

Ποίημα κ. Δασκαλάκη Δημητρίου
 ἔκδοσις Ι. Μ. Γορτύνης καί Ἀρκαδίας

Ἡ μνήμη του ἐορτάζεται στίς 23 Μαΐου.

ΟΣΙΟΣ ΕΥΜΕΝΙΟΣ Ο ΝΕΟΣ

Ο Άγιος Εὐμένιος ὁ Νέος ἀδιαμφισβήτητα ἀποτελεῖ μιά ἀπό τίς πιά ἁγιασμένες μορφές τῶν ἡμερῶν μας. Ὁ Γέροντας γεννήθηκε στό χωριό Ἐθιά τῶν Ἀστερουσίων, τό 1931. Σέ ἡλικία 20 ἐτῶν καί μετὰ ἀπό τέσσερα χρόνια δοκιμασίας ἐκάρη ρασοφόρος μοναχός στό ἀσκητήριο τοῦ Ἁγίου Νικήτα στὸν Ἀχεντριά Ἀστερουσίων μέ τὸ ὄνομα Σωφρόνιος, ὅπου καί διέμεινε μέχρι τὸ πέρας τῆς στρατιωτικῆς του θητείας, καθὼς τὴν ἐποχὴ πού ἐκάρη ὁ γέροντας, οἱ μοναχοὶ δὲν ἐξαιροῦνταν τῶν στρατιωτικῶν ὑποχρεώσεων. Ὁ π. Σωφρόνιος σχεδίαζε νὰ ἐπιστρέψει μετὰ τὸ πέρας τῆς θητείας του στό ἡσυχαστήριό του, κάτι πού θὰ ἔκανε ἂν δὲν τὸν προλάβαινε ἡ δοκιμασία τῆς νόσου τοῦ Χάνσεν, τῆς λέπρας, ἡ ὁποία τὸν ἀνάγκασε νὰ διαμείνει στό Νοσοκομεῖο Λοιμωδῶν τῆς Ἀθήνας.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς νοσηλείας του, ὁ Γέροντας ἔλαβε τὴ μεγάλη εὐλογία νὰ διακονῆσει τὸν Ἅγιο Νικηφόρο τὸν Λεπρό, ὁ ὁποῖος εἶχε μεταφερθεῖ ἐκεῖ ἀπὸ τὸ λεπροκομεῖο τῆς Χίου. Ὁ πόθος τοῦ Γέροντα γιὰ ἐπιστροφή στὴ μετάνοιά του ἀνεστάλη ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Ἁγίου Ἀνθίμου τῆς Χίου, πού προέτρεπε τὸν μοναχὸ Σωφρόνιο νὰ παραμείνει στό Λοιμωδῶν μέ τὰ ἐξῆς λόγια: «Πρόσεχε καλά τὸν θησαυρὸ πού σοῦ ἔστειλε ἡ Παναγία, διότι ἔχεις νὰ ὠφεληθεῖς πολὺ στὴ ζωὴ σου ἀπὸ τὴ ζωὴ του, διότι εἶναι μὲν δόκιμος μοναχός, ἀλλὰ εἶναι καί τέλειος μοναχός καί θὰ εἶσαι τέλειος, ἂν τὸν ὑπηρετήσεις μέχρι τὸ τέλος τῆς ζωῆς του». Ἐχοντας λοιπὸν αὐτὲς τίς ὑποσχέσεις ἀπὸ τὸν Ἅγιο Ἀνθίμο τῆς Χίου καί ἀσκώντας τὴν ἀγαπημένη του ὑπακοή, ὁ Γέροντας παρέμεινε μόνιμα πιά στό Λοιμωδῶν.

Ὁ διάβολος, ὅμως, πού ἀποστρέφεται κάθε ἔργο ἀρετῆς, κορυφώσε τὸν πόλεμο πού εἶχε ξεκινήσει ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα τοῦ Γέροντος στό ἀσκητήριο τοῦ Ἁγίου Νικήτα. Τοῦ παρουσιαζόταν μεταμορφωμένος σὲ διάφορες μορφές ζῶων καί μέ κάθε τρόπο προσπαθοῦσε νὰ βλάψει τὸν νέο ἀγωνιστὴ.

Ὁ μοναχός Σωφρόνιος μέ συνεχὴ ἀγώνα, νηστεία καί προσευχὴ κατάφερε κάθε φορὰ νὰ τὸν ἐκδιώκει, ὡστόσο ἡ ἀπειρία του δὲν ἄργησε νὰ τὸν ὀδηγήσει σὲ δυσάρεστες καταστάσεις. Ὁ Ἀντώνιος Σαριδάκης, κατὰ σάρκα ἐξάδελφος τοῦ Γέροντα, ἀναφέρει: «Ὁ γέροντας, ὅμως, νέος τότε μοναχός, χωρὶς νὰ ἔχει ἀποκτήσει τὴν ἀπαιτούμενη διάκριση, νόμισε πὼς νίκησε τὸν διάβολο καί τὴν παρέα του καί ἔνωσε μέσα του μιά κούφια εὐχαρίστηση. Ἔτσι, μιά μέρα πού κατέβαινε τὰ σκαλιά τοῦ Νοσοκομείου Λοιμωδῶν, ἔνωσε μέσα του μιά χαρὰ καί μιά ἱκανοποίηση πού κατάφερε νὰ νικᾷ τοὺς δαίμονες καί νὰ τοὺς γελοιοποιεῖ. Αὐτὸ περίμενε καί ὁ διάβολος. Αὐτὴ ἦταν ἡ κατάλληλη στιγμή γι' αὐτόν. Τὸν χτύπησε μέ μανία στό πρόσωπο καί ἐν συνεχείᾳ αἰχμαλώτισε τὸν νοῦ του καί τὸ σῶμα του...

Μετά από αυτό τό χτύπημα τοῦ διαβόλου ὁ Γέροντας ἀρρώστησε σοβαρά μέ πνευματική νόσο (δαιμονίστηκε). Τόν πήραμε στήν Κρήτη, στό χωριό, τόν πήγαμε σέ μοναστήρια, μέ ἀγρυπνίες, μέ νηστείες, μέ προσευχές καί ὕστερα ἀπό πολλά δάκρυα καί πολύ ἀγώνα ὁ Κύριος ἀπάλλαξε τόν Ἅγιο Γέροντα ἀπό αὐτή τή μεγάλη δοκιμασία. Ἡ χαριστική βολή στόν διάβολο δόθηκε ἀπό τήν Παναγία τοῦ Κουδουμᾶ. Τόν πήγαμε ἐκεῖ μέ συνοδεία πολλῶν συγγενῶν καί χωριανῶν. Ἡ Παναγία τόν εἶχε ἀγκαλιάσει, ὡς ἔλεγε καί ὁ ἴδιος, καί τόν τραβοῦσε πρὸς τόν Κουδουμᾶ, καί ἡ ἐναντία δύναμη τοῦ σατανᾶ τόν τραβοῦσε πρὸς τά πίσω. Βέβαια, δέν μπορούσε παρά νά ὑπερισχύσει ἡ δύναμη τῆς Παναγίας. Ὑπῆρχε μέγας κίνδυνος νά χαθεῖ γιά πάντα ἀλλά ἡ Παναγία τόν προστάτευε»¹.

Ὁ ἴδιος ἀναφέρει σχετικά μέ τό θαῦμα τῆς Παναγίας: «Τήν Παναγία τήν εἶδα ὅταν πήγαίνα στόν Κουδουμᾶ. Μιά ἐκκλησία, πού εἶναι Πέτρου καί Παύλου. Καθίσαμε ἐκεῖ, ἤπιαμε νερό, φάγαμε ψωμί κι ἐλιές καί μετά συνεχίσαμε νά πᾶμε στοῦ Κουδουμᾶ. Καί, μόλις φθάσαμε ἐκεῖ, νοιώθω τήν Παναγία καί μέ κάνει μιᾶ ἀγκαλιά, ἔτσι. Πῶς ἀγκαλιάζεις ἓνα ἄτομο, ἔτσι. Δέν εἶδα τίποτε. Μόνο τήν ἀγκαλιά ἔνοιωσα. Τότε ἤμουν εἴκοσι ἐννέα χρόνων»².

Θεραπευμένοι πλέον, «διά πυρός διελθῶν τε καί ὕδατος» ὁ Μοναχός Σωφρόνιος ἔκτοτε ἀπέκτησε ἓναν ἰδιαίτερο σύνδεσμο μέ τήν Ἱ.Μ. Κουδουμᾶ καί εἰδικά μέ τόν τότε Ἡγούμενο τῆς Μονῆς, τόν ἐνάρετο Πνευματικό Ἱερομ. Νικόδημο Καλλιγιαννάκη ὁ ὁποῖος συνέδραμε καθοριστικά στό νά ἀπαλλαχτεῖ ἀπό τήν αἰχμαλωσία ἐκ τοῦ πονηροῦ πνεύματος³, συμπροσευχόμενος μαζί μέ τόν μακαριστό Ἄρχιμ. Ἀναστάσιο Λεονταρίδη τόν Κουδουμιανό καί τόν παλαιό παραδελφό τοῦ Σωφρονίου ἀπό τόν Ἅγιο Νικήτα, τόν μακαριστό Ἄρχιμ. Εὐμένιο Λυκάκη τόν Σιναῖτη. Σημειώνεται ὅτι ὁ γέρον Νικόδημος, γιά νά ἀποφύγει τή φήμη πού τελικά ἀπέκτησε στήν Ἱ.Μ. Κουδουμᾶ, μετέβει τό 1963 στό Ἅγιο Ὄρος, στήν Καλύβη τῶν Ἁγίων Ἀρχαγγέλων τῆς Ἱεράς Σκήτης Ἁγίου Παντελεήμονος Κουτλουμουσίου.

Ἐνδεικτικό τῆς ἀρετῆς του ἦταν τό γεγονός ὅτι στό πετραχήλι του εὗρισκε ἀνάπαυση καί ὁ Ἅγιος Παῖσιος ὅταν ἀσκήτευε στήν Παναγούδα τῆς Ἱ. Μ. Κουτλουμουσίου⁴.

Αὐτό τό καθοριστικῆς σημασίας γεγονός γιά τή ζωή τοῦ Σωφρονίου συνετέλεσε, κατά τή μαρτυρία τῶν μακαριστῶν γερόντων Ἀναστασίου Λεονταρίδη καί Εὐμενίου Λυκάκη, νά παραμείνει ἀρκετό διάστημα στή Μονή Κουδουμᾶ καί στό νά ἐγγραφεῖ στό μοναχολόγιό της. Μάλιστα, κατά μαρτυρία τοῦ πρώτου, συνασκήθηκαν στίς σπηλιές τοῦ Κουδουμᾶ γιά λίγο διάστημα, πράγμα πού ἄρεσε πολύ στόν π. Εὐμένιο ἀλλά

Ἔργο κ. Γαλανόπουλου

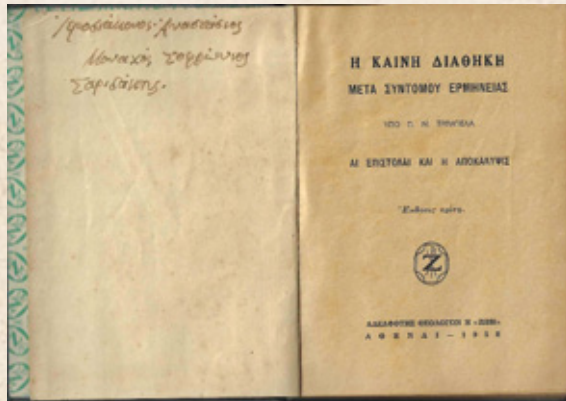
¹ Ἀντώνιος Χαράλ. Σαριδάκης, «Ὁ Γέροντας Εὐμένιος Σαριδάκης, Ὁ πρᾶος καί ταπεινός τῆ καρδία», Ἀθήνα 2006, σελ. 59.

² Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 276.

³ Μαρτυρία Ἱερομ. Εὐμενίου ἀπό τήν Λάρνακα, Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 168-169.

⁴ Ἄρχιμ. Χρυσόστομος Παπαδάκης 2003 σσ. 550-563, Ἀντώνιος Σαριδάκης 2006, σσ. 61-65.

ὅμως δέν μπόρεσε νά συνεχίσει διότι θυσιάσε τήν ήσυχία τής ἐρήμου γιά τή διακονία τοῦ πάσχοντος ἀνθρώπου. Παρ' ὅλα αὐτά, ή εὐλάβεια καί ή εὐγνωμοσύνη του πρὸς τήν Παναγία καί τή Μονή Της τόν ἔκαναν νά παραμείνει ἀδελφός τής Μονῆς μέχρι τήν πρὸς τόν Ἀναστάνα Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό ἐκδημία του, ὅπως διευκρινίζεται καί στοῦ Ἀπολυτήριου γράμμα του ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Γορτύνης καί Ἀρκαδίας πού παρατίθεται παρακάτω⁵.

Καينή Διαθήκη, κοινό κτῆμα Ἁγίου Εὐμενίου τοῦ Νέου καί γέροντος Ἀναστασίου κατὰ τήν περίοδο τής διαμονῆς του στήν ἱερά μονή Κουδουμᾶ

Ἡ εὐλάβειά του στοῦ Μοναστήρι πῆγαζε ἐπίσης καί ἀπό τήν ἀγάπη πού ἔτρεφε πρὸς τοὺς δύο κτήτορες τής Μονῆς Κουδουμᾶ, τοὺς ἀυταδελφούς Ὅσιους Παρθένιο καί Εὐμένιο. Ὅταν μάλιστα ὁ Ὅσιος Εὐμένιος τοῦ ἐμφανίσθηκε, παρατήρησε μέ χαρά καί ἀπλότητα ὅτι εἶχαν τό ἴδιος ὕψος, «Αὐτός ὁ Εὐμένιος, ὄχι ὁ παλαιός, Ἐπίσκοπος, οὔτε πιό ψηλός εἶναι οὔτε πιό κοντός, ἔνα ἀλφάδι εἵμαστε!» ἔλεγε ὁ Ἅγιος Εὐμένιος⁶.

Ἐτσι συνέβαλε ἀθόρυβα καί στήν ἀνοικοδόμηση τής Μονῆς, δωρίζοντας μετά θάνατον, εἴτε λόγω τής ἀπλότητος τοῦ χαρακτήρα του εἴτε πρὸς ἀποφυγήν τοῦ ἀνθρώπινου ἐπαίνου πού ἀποστρεφόταν μέ χαρακτηριστική αὐστηρότητα, τό μεγαλύτερο μέρος τῶν ἀπολαβῶν του ἀπό τήν ἱερατική του διακονία. Τό ποσό αὐτό δαπανήθηκε γιά τήν ἀνέγερση τής τράπεζας τής Μονῆς Κουδουμᾶ καθώς καί τῶν ξενῶνων τῶν προσκυνητῶν⁷.

Ἐν ζωῇ ἔκανε καί μικρότερες δωρεές ἱερῶν κειμηλίων, τά ὁποῖα θησαυρίζονται καί τιμοῦνται ἔως καί σήμερα μέ ἰδιαίτερη εὐλάβεια στοῦ Μοναστήρι⁸. Οἱ πράξεις του αὐτές ἀναδεικνύουν τό ὕψιστο μέτρο τής ἀκτημοσύνης του, τήν ἐλεημοσύνη του ἀλλά καί τό λεπτό αἶσθημα εὐγνωμοσύνης πού τόν διακατεῖχε.

Ἡ νίκη τοῦ Σωφρονίου ἔναντι τῶν ἀκαθάρτων πνευμάτων ἦταν καθοριστική στή ζωῇ του καί παρότι δοκιμάστηκε σκληρά, διατήρησε τό ἀγωνιστικό φρόνημά του ἀλώ-

⁵ Μαρτυρία Ἱερομ. Εὐμενίου ἀπό τήν Λάρνακα, Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 168-169 καί Ἀναστασίου Κουδουμιανοῦ.

⁶ Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 280.

⁷ Μητρ. Μόρφου Νεόφυτος 2016, σσ. 96, Ἀρχιμ. Μακάριος Σπυριδάκης 2018.

⁸ Μαρτυρία Ἀρχιμ. Μακαρίου Σπυριδάκη 2018.

βητο, μεταβάλλοντας τόν πειρασμό του εκείνο σέ εφόρμηση τελειότερης ζωής, σέ σημείο τέτοιο πού νά ἐξεγείρει δριμύτατους πολέμους ἐναντίον του μετά τήν αἴσια ἔκβαση τῆς αἰχμαλωσίας του. Στήν παρακάτω μαρτυρία τοῦ ἴδιου, εἶναι ἄξια θαυμασμοῦ ἡ ἀφοβία του καί ἡ ἀνδρεία του κατά τό «γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε».

«Ἦταν τό ἔτος 1967 τέλη Σεπτεμβρίου, πού βρέθηκα στόν... Ἀχέντριά στό χωριό τῆς μάνας μου καί ἔφυγα γιά νά πάω στό χωριό μας στήν Ἐθιά, πού εἶναι περίπου μιά ὥρα ἀπόσταση μέ τά πόδια. Εἶχε νυχτώσει πολύ, ἀλλά τί ὥρα ἀκριβῶς ἦταν δέν θυμάμαι. Ἦσως ἐννέα ἢ δέκα. Ἀνέβηκα ἀπ' τή μεριά πού ὑπάρχουν πολλά πουρνάρια καί λέγεται Φαρμακαρά καί βγήκα στόν λάκκο τοῦ Δρυ. Ἐκεῖ πού βάδιζα, βρέθηκα περικυκλωμένος ἀπό πάρα πολλούς διαβόλους. Ἦταν τόσοι πολλοί πού δέν μέ ἄφηναν νά βαδίσω.

»Μέ μεγάλη δυσκολία προχωροῦσα καί ὅσο περνοῦσε ἡ ὥρα γίνονταν καί πιά πολλοί, ἦταν χιλιάδες - ἑκατομμύρια. Ὄταν εἶχα φτάσει στό τέλος τοῦ μικροῦ ὀροπέδιου, στή θέση πού λέγεται Ἀξώνι, πού φαίνεται ἡ κορφή καί τό ἐκκλησάκι τῆς Μεταμόρφωσης, ἦταν τόσοι πολλοί, πού δέν μπορούσα νά βαδίσω. Ἐκανα τόν σταυρό μου, ἔλεγα προσευχές, ἀπολυτίκια ἀγίων, τό «Θεοτόκε Παρθένε», τό «Ἀναστήτω ὁ Θεός», ἀλλά οἱ διαβόλοι δέν φεύγανε. Μέ μεγάλο κόπο ανέβηκα ἀπό τόν λάκκο στό ὑψωματάκι πού εἶναι ἀπόσταση ἑκατό μέτρων καί λέγεται Κακό Κεφάλι. Μόλις ανέβηκα ἐκεῖ πού εἶπαμε, καί φάνηκε ἡ Παναγία τῆς Ἐθιάς, οἱ διάβολοι ἔγιναν ἄφαντοι.

»Ἀφοῦ ἀνάπνευσα μέ ἀνακούφιση καί ἔκαμα τόν Σταυρό μου εὐχαριστώντας τήν Παναγία, συνέχισα τόν δρόμο μου μέ γρήγορο βῆμα. Ἡ ἀπόσταση εἶναι περίπου μισῆς ὥρας ἀλλά πιστεύω ὅτι τήν ἔβγαλα σέ 15 λεπτά μόνο. Ποτέ δέν εἶχα δεῖ τόσους πολλούς διαβόλους», ἔλεγε ὁ Γέροντας καί ἔκανε τόν Σταυρό του⁹.

Ἐνῶ ἐπισήμαινε ὅτι, «Χωρίς τή βοήθεια τό Θεοῦ μέ κανένα τρόπο ὁ ἄνθρωπος δέν μπορεῖ νά νικήσει τόν διάβολο». Ὄταν ἐρωτήθηκε ἐάν φοβάται ἡ ψυχὴ τήν ὥρα τῆς δαιμονικῆς ἐπίθεσης εἶπε, «Ἄ, ὀλόκληρος ἔτρεμα. Ὄλόκληρος. Προαισθανόμουν ὅτι ἔρχονται νά μέ σκοτώσουν»¹⁰.

Ὁ Μητρ. Μόρφου Νεόφυτος ἀναφέρει ὅτι ἀπαξιῶσε νά μιλά γιά τόν πειρασμό καί συγκεκριμένα ἔλεγε: «Δέν τοῦ ἀξίζει νά μιλάμε γι' αὐτόν. Εἶναι ἀπαίσιος καί εἶναι καί φοβητσιάρης! [...] Εἶναι μυρμηγκολέων. Ἔτσι τόν λένε οἱ Πατέρες. Ἄν τοῦ δώσεις δικαιώματα καί τόν φοβηθεῖς, γίνεται λιοντάρι, ἂν ἀγωνιστεῖς μέ ταπεινώση καί ζητήσεις τή δύναμη τοῦ Τιμίου καί Ζωοποιῦ Σταυροῦ καί τῶν Ἁγίων, τότε εἶναι ἕνα μυρμηγκι. Τοῦ κάνεις μιά ἔτσι –κι ἔκανε τήν κίνηση, ὅταν πατάμε κατά λάθος ἕνα μυρμηγκι– καί τόν διαλύεις. Γι' αὐτό νά ἀδιαφορεῖς. Κι ἂν γίνεῖ καί κάποια ἁμαρτία, γρήγορα στήν ἐξομολόγηση, χωρίς πολλά λόγια»¹¹.

⁹ Ἀντώνιος Σαριδάκης 2006, σσ. 81, Μιχαήλ Χατζηγεωργίου 1980 στό 7:20, Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 170-171, μαρτυρία κ. Μιχαήλ Χατζηγεωργίου.

¹⁰ Μαρτυρία Μοναχοῦ Λουκά Φιλοθεΐτη, Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 330 καί σσ. 343.

¹¹ Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 293.

Ἡ Ἱερατική διακονία

Στις 18 καί 19 Ἀπριλίου 1975, χειροτονεῖται Διάκονος καί Ἱερομόναχος ἀπό τόν μακαριστό Μητροπολίτη Γορτύνης καί Ἀρκαδίας κ. Τιμόθεο (†26 Ἰουλίου 2006) καί μετέπειτα Ἀρχιεπίσκοπο Κρήτης, στή Ἱερά Μονή Παναγίας Καλυβιανῆς Κρήτης.

Ἔτσι ἐκπληρώθηκε ἡ προφητεία τῆς Παναγίας ἡ ὁποία τοῦ εἶπε ὅταν ἦταν μικρό παιδί ὅτι θά γίνει Ἱερέας.

Γιά τόν Γέροντα, ἡ Ἱερωσύνη ἦταν ἡ πνευματική κορυφή γιά τοὺς ἀξίους γι' αὐτό καί ἄργησε νά χειροτονηθεῖ¹².

Ἡ εὐλάβεια καί ὁ φόβος πού τόν διακατεῖχε σχετικά μέ τήν Ἱερωσύνη φαίνεται καί σέ ἓνα γεγονός πού ὁ ἴδιος διηγήθηκε στόν κ. Μιχαήλ Χατζηγεωργίου. Ἡ μαρτυρία ἀναφέρει ὅτι προσευχήθηκε θερμά στόν Κύριο νά τοῦ ἀποκαλύψει ἂν ἦταν ἄξιος νά ἱεουργεῖ καί ὁ Θεός ἀπάντησε μέ τό ἐξῆς ἐνύπνιο ὄραμα. «Εἶδα», εἶπε «ὅτι ζητοῦσα ἀπό τόν Θεό νά μοῦ ἀπαντήσῃ ἂν εἶμαι ἄξιος, νά εἶμαι ἱερεύς. Καί τότε νά ἔμαι μπρός ἀπό ἓναν ὑπέεεεεραμπρο Ναό!», καί συνέχισε, «Ὁ Θεός μέ ἔβαλε στόν Ναό θυρωρό λέγοντάς μου, ὅποιους ἐπιτρέπω ἐγώ νά εἰσέρχονται, θά μπαίνουν μέσα, κι ὅποιους ἀποκλείω, θά μένουν ἀπ' ἔξω»¹³.

Ἔργο Ἐργαστηρίου ΓΡΥΠΙΑΕΤΟΣ

Χειροτονητήριο γράμμα ὑπό τοῦ Μητρ. Γορτύνης καί Ἀρκαδίας καί μετέπειτα Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης Τιμόθεου (Σίμωνος Μοναχοῦ, 2011, σσ. 457)

Ἀπολυτήριο τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Γορτύνης καί Ἀρκαδίας, γιά διορισμό στή Μητρόπολη Νικαίας (Σίμωνος Μοναχοῦ, 2011, σσ. 458)

¹² Μαρτυρία κυρίας Λαμπρινοῦ Κωνσταντίνας καί κ. Μιχαήλ Χατζηγεωργίου, Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 83-84 καί 91.

¹³ Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 96.

Μετά τή χειροτονία του ἐργάστηκε ἀόκνως ὡς πνευματικός καί βοήθησε χιλιάδες ψυχές, λαϊκούς, Μοναχούς, Ἱερεῖς καί Ἀρχιερεῖς πού ἀναπαύτηκαν στό πετραχήλι του. Δέν ἔπαψε ποτέ ὁ φιλόστοργος πατήρ, ἕως τήν τελευτή του, νά ἐξομολογεῖ, νά παρηγορεῖ, νά ἐνισχύει, νά μεταδίδει χαρά καί αἰσιοδοξία, νά εἰρηνεύει, νά ἀγιάζει εἰς τό ὄνομα τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οἱ ἄνθρωποι πού τόν ἔζησαν μιλοῦν γιά ἕναν ταπεινότητα, διακριτικό λευϊτή πού ἦταν μέγας ἀγωνιστής. Στό πρόσωπό του ἔβλεπαν «τό ζωντανό καί ἐναργές» Εὐαγγέλιο. Ἐναν ἀπλό καί ἀνεπιτήδευτο, ἄκρως ἐλεήμονα καί φιλόξενο ἄνθρωπο πού ἐξέλεμπε τή χαρά τῆς «ἐν Χριστῷ ζωῆς». Ἐναν μετάρσιο καί κατανυκτικό λειτουργό, ἐργάτη τῆς ἐσωτερικῆς καρδιακῆς καί ἀδιαλείπτου προσευχῆς, κατ' ἐπίγνωση ζηλωτή πού ἦταν πάντοτε ὑπάκουος στήν ἐκκλησιαστική Ἀρχή, ἀφοῦ ἦταν ἄνθρωπος μέ βαθύ ἐκκλησιαστικό φρόνημα. Ἐναν φίλο τῆς ἀρετῆς πού μέ τίς διάπυρες προσευχές του θαυματούργησε ἐν ζωῇ καί μετά θάνατον, ἐνῶ ὁ διορατικός καί προορατικός του λόγος στερέωνε στήν πίστη. Ἡ ἐμπειρία τῆς συναναστροφῆς μαζί του ἦταν μιά «μετάγγιση Χάριτος»¹⁴.

Ὁ λόγος τοῦ Ἁγίου Πορφύριου τοῦ Κουσοκαλυβίτη συνοψίζει πολύ ὁμορφα αὐτό πού τό Ὁρθόδοξο Χριστεπώνυμο πλήρωμα καταμαρτυρεῖ: «Ὁ πατήρ Εὐμένιος εἶναι ἀπό τίς πιό ἀγιασμένες μορφές πού ὑπάρχουν καί παίρνεις Χάρη καί μόνο νά τοῦ φιλήσεις τό χέρι!»¹⁵.

Μετά τίς χειροτονίες εἰς διάκονο καί πρεσβύτερο πού πραγματοποιήθηκαν ἀπό τόν Μητροπολίτη Γορτύνης καί Ἀρκαδίας Τιμόθεο, λαμβάνοντας ἀπολυτήριο ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολη Γορτύνης καί Ἀρκαδίας, φεύγει στήν Ἀθήνα νά διακονήσῃ τόν πάσχοντα ἄνθρωπο, ὅπου καί ὑπηρέτησε στόν Ἱ. Ναό Ἁγ. Ἀναργύρων τοῦ Νοσοκομείου Λοιμωδῶν.

Ἡ πρώτη συνάντηση μέ τόν Ἅγιο Πορφύριο

Ἡ περιγραφή τῆς πρώτης συνάντησης τοῦ Γέροντα μέ τόν Ἅγιο Πορφύριο στήν Πολυκλινική, ἐξιστορήθηκε ἀπό τόν ἴδιο τόν Ἅγιο Πορφύριο στόν Μητρ. Μόρφου Νεόφυτο. Ὁ Γέροντας, τότε Μοναχός Σωφρόνιος, πήγαινε κάθε Σάββατο στήν ἀγορά κοντά στήν Ὁμόνοια γιά νά προμηθευτεῖ τά ἀναγκαῖα. Μιά μέρα λοιπόν ἀποφάσισε νά προσκυνήσει καί στόν Ἅγιο Γεράσιμο, στήν Πολυκλινική. Τήν ὥρα ἐκείνη λειτουργοῦσε ὁ Ἅγιος Πορφύριος. Ὅταν τελείωσε ἡ Θεία Λειτουργία μῆκε στό Ἱερό γιά νά πάρει εὐχή καί εἶπε μέσα του: «Τί φωτισμένος παπάς εἶναι αὐτός!», ἐνῶ καθόταν καί παρατηροῦσε ἔντονα τόν Ἅγιο. Τοῦ λέει τότε ὁ Ἅγ. Πορφύριος: «Τί θέλεις; Τί μέ κοιτᾶς ἔτσι...;». Καί ἀπαντᾷ ὁ Γέροντας: «Εἶμαι ἀπό τό Λεπροκομεῖο Ἀθηνῶν». «Καί τί μέ κοιτᾶς ἔτσι;», τόν ξαναρωτᾷ ὁ Ἅγ. Πορφύριος. «Δέν κοιτάω ἔσένα», τοῦ λέει ὁ Γέροντας. «Βλέπω τή Χάρη τῆς Θείας Λειτουργίας. Πῶ, πῶ, τί μεγάλο πράγμα εἶναι, νά εἶσαι παπάς. Νά γνωρίζεις τόση Χάρη, νά ἔχεις τόσο φῶς, οἱ Ἄγγελοι νά σέ ὑπη-

¹⁴ Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 213.

¹⁵ Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 204.

ρετοῦν τὴν ὥρα τῆς Θείας Λειτουργίας!». Ὅποτε τὸν ρωτᾷ ὁ Ἅγ. Πορφύριος: «Καὶ τὰ εἶδες ὅλα αὐτά;». «Ναί», λέει, «ἐκεῖ ἔξω πού ἡμουν». Καὶ ἀπαντᾷ ὁ σοφὸς καὶ φωτισμένος Ἅγ. Πορφύριος: «Εἶναι ἀλήθεια, εἶναι μεγάλη ἡ Χάρη τῆς Ἱερωσύνης, ἀλλὰ εἶναι πιὸ μεγάλη νὰ τὴ βλέπεις». Ἐννοώντας ὅτι εἶναι μέγα τὸ χάρισμα νὰ βλέπει ὁ ἄνθρωπος τὴ Χάρη τῆς Ἱερωσύνης καὶ τὰ Μυστήρια τοῦ Θεοῦ πού παραμένουν κρυφὰ γιὰ τοὺς πολλοὺς. Ἀπὸ τότε λοιπὸν, γνωρίστηκαν καλὰ τὰ δυὸ σκευὴ ἐκλογῆς τοῦ Θεοῦ καὶ διατήρησαν στενὴ πνευματικὴ σχέση¹⁶.

Αὐτὸ πού ἔκανε τὸν Γέροντα νὰ ξεχωρίζει ἦταν ὅτι κατάφερε μὲ τὸν ἀγῶνα του νὰ μετουσιώσῃ τὸν πόνο του σὲ μεγάλη χαρὰ. Σχεδὸν πάντοτε ἦταν εὐθυμὸς καὶ γελαστός, ἀλλὰ ὄχι μὲ κοσμικὸ τρόπο. Μὲ ἓνα οὐράνιο χαμόγελο τὰ τακτοποιοῦσε ὅλα. Ἡ χαρὰ του ἦταν κάτι σάν δοξολογία ἐνὸς ἀνθρώπου πού ἀκτινοβολοῦσε τὴ Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀκόμη καὶ μέσα στὴν ἐκκλησία εἶχε ξεσπάσματα γέλιου, τόσο ἔντονα πού εὐκόλα μποροῦσε νὰ παρεξηγηθεῖ ἀπὸ ὅσους δὲν ἦταν ἐξοικειωμένοι μαζί του¹⁷.

Ἴσως ἓνας ἐπιπλέον λόγος γιὰ τὴ συνεχὴ χαρὰ του ἦταν τὸ ὅτι κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ χαλάσῃ τὸν λογισμό, καὶ δεχόταν τὰ πάντα κατὰ τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Κάποτε πού ἔκανε μεγάλο καύσωνα, ὁ Γέροντας χαρούμενος ἔλεγε στὸν κ. Πλακιᾶ Κωνσταντῖνο πού παραπονιόταν: «Πολὺ ὠραῖος ὁ καύσωνας, τί καλὸς πού εἶναι ὁ καύσωνας!». Ὅταν πάλι εἶχε ἔντονο κρῦο ἢ ἔβρεχε, ἔλεγε: «Πόσο μοῦ ἀρέσει τὸ κρῦο, πολὺ ὠραῖο τὸ κρῦο! Καὶ ἡ βροχὴ πολὺ μοῦ ἀρέσει. Τί ὠραία πού εἶναι ἡ βροχή!»¹⁸.

Ὁ καθηγητὴς κ. Μιχαὴλ Χατζηγεωργίου ἀνέφερε χαρακτηριστικά: «Ὅποιος τὸν πλησίαζε, ἔβλεπε ἓναν ἱερέα, ἓναν καλόγερο, μὲ ἔντονη χαρὰ στὸ πρόσωπό του. Αὐτὴ ἡ χαρὰ, πολλές φορές, ἐκφραζόταν μὲ πολλὰ γέλια, πού ἀναμιγνύονταν μὲ τὰ λόγια του ἢ ξεχύνονταν ἀπὸ τίς ἄκρες τῶν κλειστῶν χειλιῶν του, ὅταν ἔμενε σιωπηλός. Τὸ καταλάβαινες ὅτι ἦταν γέλια ἐνὸς χαριτωμένου ἀνθρώπου. Μιᾶς καρδιάς ξέχειλης ἀπὸ ἀληθινὴ, θεῖα γαλήνη καὶ χαρὰ, πού χυνόταν ἔξω καὶ δρόσιζε, ξενίζοντας τοὺς ἄλλους.

Ἦταν ἐμφανὲς ὅτι ὁ πατὴρ Εὐμένιος προσπαθοῦσε νὰ συγκρατηθεῖ ἀπὸ ταπεινώση, νὰ μὴ φανεῖ αὐτὴ ἡ ἅγια ἰδιαιτερότητα, μὰ δὲν τὸ κατάφερνε πάντοτε. Ὅποτε τὸν ἐπισκεπτόμουν ἔπαιρνα αὐτὸ τὸ δῶρο, τὴ χαρὰ δηλαδὴ καὶ τὰ “ἀλλιῶτικα” γέλια του, πού κυλοῦσαν ὡς τὴ δική μου καρδιά. Ὅταν φοροῦσε τὴν ἱερατικὴ του στολὴ καὶ ἔβγαινε στὴν Ὠραία Πύλη γιὰ τὸ “Εἰρήνην πᾶσι” ἢ θύμιζε τὴν Παναγία μας στὸ Τέμπλο, τὸ πρόσωπό του, συγκρινόμενο μὲ τὰ ἀπαστράπτοντα ἄμφια, ἔλαμπε περισσότερο. Ἰδιαιτέρα μπροστὰ στὴν Θεοτόκο, στὴν “Τιμιωτέρα” ἢ στοὺς “Χαιρετισμούς”, τὴ χαιρετοῦσε πραγματικὰ πλημμυρισμένος χαρὰ καὶ γελοῦσε μόνος αὐτός, σάν νὰ τοῦ εἶπε ἡ Θεοτόκος μίαν εὐχάριστη εἰδήση¹⁹. Ὁ Γέροντας γελοῦσε σάν νὰ ἔλεγε, “Ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξη. Ἐγὼ μὲ τὸν μαρτυρικό, στερημένο βίον, μὲ τὸν “σκόλοπα τῆ σαρκὶ μου”, ἔχω τὴ χαρὰ, τὴ χαρὰ τὴν πεπληρωμένη”²⁰.

¹⁶ Μητρ. Μόρφου Νεόφυτος 2016, σσ. 70-75, Μητρ. Μόρφου Νεόφυτος 2015, Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 287-290.

¹⁷ Ἀντώνιος Σαριδάκης 2006, σσ. 86, Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 195-196.

¹⁸ Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 314.

¹⁹ Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 139-140

²⁰ Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 122.

Κατανυκτικός μέ «χαροποιόν πένθος»

«Κλαίω και καταλύσσομαι», λέει ο Άγιος Συμεών ο Νέος Θεολόγος, «όταν τό φώς μοί λάμψη, και ἴδω τήν πτωχείαν μου, και γνῶ τό πῶς ὑπάρχω». Ὅταν ἐπισκιάσει ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ, και ἐννοήσει κανείς τήν ψυχική του πτωχεία τότε, ὦ τότε! Λάμπει μέσα στήν καρδιά του τό φῶς τοῦ Χριστοῦ, κι ἀρχίζει νά κλαίει. Ὅμοίως και ὁ αἰδιδιμος εἶχε κρουνούς δακρύων, ὁμολογοῦν ὅσοι ἔβρισκαν καταφύγιο στούς Ἁγίους Ἀναργύρους.

«...Εἶχε τό χάρισμα τῶν δακρύων, τῆς χαρμολύπης. Ἐνῶ κάναμε ἀκολουθίες, πολλές φορές, ὁ Γέροντας ἦταν μέσα στό Ἱερό και προσευχόταν μέ τό κομποσχοίνι και παρακολουθοῦσε και ὅσα διαβάζαμε. Ἐμεῖς ἀπ' ἔξω τόν ἀκούγαμε πού ἔκλαιγε. Και ὅταν ἔφτανε στό τέλος ἡ ἀκολουθία, ἔβγαινε ἔξω ἀπό τό Ἱερό και ἔβλεπε τά μάτια του ἡ βουρκωμένα ἡ νά τρέχουν δάκρυα. Και νά χαμογελάει. Τό συνηθισμένο χαρακτηριστικό του χαμόγελο. Ἐβίωνε τή χαρμολύπη. Ὅπως τό ἀντελήφθηκα ἐγώ, τά δάκρυα τῆς μετάνοιας, τῆς κατανύξης, ἦταν πού δημιουργοῦσαν αὐτή τήν ἀνέκφραστη, τήν ἀνεκλάλητη χαρά. Τά ζοῦσε παράλληλα και τά δύο ὁ Γέροντας. Ἦταν κάτι μοναδικό, πού δέν τό ἔχω ζήσει σέ ἄλλους Γέροντες. Νά γελάει τόσο πολύ και τήν ἴδια στιγμή, παράλληλα, νά κλαίει»²¹.

Ἀγγέλους ἔσχες συλλειτουργοῦντας...

Ἡ Γερόντισσα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Βρανᾶ, Θεοτίμη Μοναχή, ἔλεγε ὅτι ὅποτε ὁ Γέροντας Εὐμένιος τοῦς ἐπισκεπτόταν γιά νά λειτουργήσει, γελοῦσε ἀκατάπαυστα στό Ἱερό, γεγονός πού προκαλοῦσε ἀπορία, ὁπότε διηγείται ἡ ἴδια: «Κάποια φορά ἦλθε και μᾶς λειτούργησε πάλι ὁ πατήρ Εὐμένιος. Μετά τό πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας καθίσαμε στό μικρό μας Ἀρχονταρῆκι και μᾶς ἔλεγε διάφορα πράγματα. Σέ κάποια στιγμή τόν ρωτᾶω: “Γέροντα, κατά τή διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας, μέσα στόν ναό, ἕνας Ἄγγελος μόνο ὑπάρχει;”. Δέν μοῦ ἀπήντησε, ἀλλά μόνον χαμογέλασε. Ἐγώ τόν ρωτᾶω και δεύτερη και τρίτη φορά. Τίποτε! Μόνον χαμόγελο. Ὅποτε, τήν τέταρτη φορά, μοῦ λέει: “Φρού-φρού οἱ Ἄγγελοι, φρού-φρού οἱ Ἄγγελοι! Πολλοί Ἄγγελοι, πολλοί Ἄγγελοι!”, και γελοῦσε»²².

²¹ Μαρτυρία Ἱερομ. Εὐμενίου ἀπό Λάρνακα, Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 138.

²² Μαρτυρία Θεοτίμης Μοναχῆς Ἡγουμένης Ἱ. Μ. Ἁγίου Γεωργίου Βρανᾶ, Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 145-146.

Προγνώριζε τό θάνατό του

«Όταν πλησίαζε τό τέλος τῆς ἐπιγείου ζωῆς του, ὁ ἴδιος τό αισθανόταν καί μᾶς ἔδινε κάποιες ἐνδείξεις. Ἦταν 17 Μαρτίου 1999, τῶν ὀνομαστηρίων τοῦ Μητροπολίτου Νικαίας κ.κ. Ἀλεξίου. Ἄρχισε νά ψάλλει τή φήμη τοῦ Σεβασμιότατου. Στό τέλος τοῦ εἶπαμε: «Καί στά δικά σας πολλά τά ἔτη Γέροντα». «Τά δικά μου...», εἶπε σκεπτικός, καί ἄρχισε νά μετράει: «17, 18, 19, 20, 21, 22, 23». Στό 23 σταμάτησε. Ὅταν ἐκοιμήθη, 23 Μαΐου, τότε καταλάβαμε τί σήμαινε πού σταμάτησε στό 23»²³.

Τήν τελευταία φορά πού ἐπισκέφτηκε τόν Γέροντα στόν Εὐαγγελισμό ὁ Μητρ. Μόρφου, λίγους μήνες πρίν τήν κοίμησή του, τοῦ εἶπε τά ἑξῆς προφητικά λόγια: «Θά θέλεις νά ἔρθεις στήν κηδεία μου, ἄλλα νά μή λυπηθεῖς, δέν θά μπορέσεις». Ἐκεῖνος ἀποκρίθηκε φανερά συγκινημένος: «Γέροντα, ὅ,τι κι ἄν συμβεῖ, θά ἔρθω». Καί ὁ Γέροντας ἀπαντᾷ: «Μή μιᾶς ἔτσι! Ὅ,τι θέλει ὁ Θεός, θά γίνει. Θέλεις καί θέλω, ἄλλα δέν θά ἔρθεις. Θά ἔχεις ὑψηλό ἐπισκέπτη στή Μητρόπολή σου τότε. Ἄλλα, νά μοῦ κάνεις πάντοτε μνημόσυνο». Τελικά, ὄντως τήν ἡμέρα πού κοιμήθηκε ὁ Γέροντας εἶχε καθοριστεῖ ἐπίσημη ἐπίσκεψη στή Μητρόπολη Μόρφου τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Πέτρου²⁴.

Ἀναπαύθηκε στίς 23 Μαΐου 1999 καί κηδεύτηκε στό χωριό καταγωγῆς του, τήν Ἐθιά.

Πολλές ἀπό τίς διδασχές του δι-εσώθησαν ἀπό τά πνευματικά του παιδιά. Οἱ περισσότερες καταγράφονται στά ὠραῖα βιβλία τοῦ π. Σίμωνος τοῦ Ἁγιορείτου, «Π. Εὐμένιος, ὁ κρυφός Ἅγιος τῆς ἐποχῆς μας» καί «Ὁ ποιμὴν ὁ καλός καί θαυματουργός», στόν ὁποῖο ὀφείλουμε θερμές εὐχαριστίες διότι συνέλεξε, κατέγραψε καί διέσωσε αὐτόν τόν μεγάλο θησαυρό.

Ἔργο ἀγιογραφίου τῆς Ι. Μονῆς

²³ Μαρτυρία κυρίας Κουρουνηιώτη Εὐαγγελίας, Σίμωνος Μοναχοῦ 2011, σσ. 274.

²⁴ Μητρ. Μόρφου Νεόφωτος 2016, σσ. 90-91.

Ἡ προσευχή τοῦ Γέροντα («Καί ἐχάρη ὁ Θεός»).

Διηγείται ὁ μητροπολίτης Μόρφου τῆς Κύπρου Νεόφυτος: Ἐνα πολύ σημαντικό περιστατικό πού θυμοῦμαι ἀπό τόν Γέροντα Εὐμένιο εἶναι μιὰ προσευχή πού ἔκανε: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, θέλω νά σώσεις ὅλους τούς ἀνθρώπους». «Κι ἐχάρη ὁ Θεός», μοῦ ἔλεγε. «Καί μετὰ εἶπα: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, θέλω νά σώσεις ὅλους τούς καθολικούς. Καί ὅλους τούς προτεστάντες, Χριστέ μου, θέλω νά σώσεις». Κι ἐχάρη ὁ Θεός. «Θέλω νά σώσεις καί τούς μουσουλμάνους καί ὅσους ἀνήκουν σέ ὅλες τίς θρησκείες, καί τούς ἀθέους ἀκόμα θέλω νά σώσεις». Κι ἐχάρη πολύ ὁ Θεός. Καί τοῦ εἶπα: «Χριστέ μου, θέλω νά σώσεις ὅλους τούς ἀπ' αἰῶνες κεκοιμημένους, ἀπό Ἀδάμ μέχρι τώρα». Κι ἐχάρη ὁ Θεός πολύ. Καί εἶπα: «Θεέ μου, θέλω νά σώσεις καί τόν Ἰούδα». Καί στό τέλος εἶπα: «Θέλω νά σώσεις καί τόν διάβολο». Κι ἐλυπήθη ὁ Θεός». Τοῦ λέω: «Γιατί λυπήθηκε ὁ Θεός;». «Διότι θέλει ὁ Θεός καί δέν θέλουν αὐτοί», μοῦ ἀπάντησε, «δέν ὑπάρχει ἴχνος καλῆς θελήσεως σωτηρίας στόν διάβολο». «Καλά», τοῦ εἶπα, «πῶς κατάλαβες ἐσύ πότε ὁ Θεός χαιρόταν καί πότε ἐλυπήθη;». Καί μοῦ λέει: «Ἄμα ἡ καρδιά σου γίνε ἕνα μέ τήν καρδιά τοῦ Χριστοῦ, αἰσθάνεσαι αὐτά πού αἰσθάνεται». Δηλαδή ἀντιλαμβάνεσαι τί εὔρος εἶχεν ἡ καρδιά αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου; Αὐτό εἶναι ἀπό τά πιό δυνατά πού ἔχω ἀκούσει καί δέν τό ἔχω ἀκούσει ἀπό κανέναν ἄλλον. Κι αὐτό τό καταλάβαινε ἀπό τήν ἔνταση τῆς Χάριτος. Ἀνάλογα μέ τόν βαθμό τῆς Χάριτος ἀντιλαμβάνονταν τή λύπη ἢ τή χαρά Του, σ' αὐτό πού ὁ ἴδιος ἔλεγε ἢ ἔκανε.

Ἔργο κ. Κωνστ. Δημητρέλου

Καλοί λογισμοί

Πάντοτε ἔκανε καλούς λογισμούς. Ὅταν τοῦ ἔλεγεσ ὅτι ἔχεις κακούς λογισμούς, συνιστοῦσε νά γίνουν καλοί. «Νά ἔχουμε καλούς λογισμούς», ἔλεγε. Ἦτο ἀδύνατον νά τοῦ χαλάσεις τόν δικόν του λογισμόν. Αὐτό μέχρι τοῦ σημείου πού, ἄν ἔπιανε τό κελί του φωτιά ἀπό τίς τέσσερις γωνιές θά ἔλεγε: «Τί ὠραία πού εἶναι ἡ φωτιά»²⁵.

Μετάνοια καί ταπείνωση

Τά δάκρυα καθαρίζουν τόν ἄνθρωπο. Τόν ξεπλένουν. Ὅπως καθαρίζουμε ἕνα ροῦχο πού εἶναι λερωμένο, τό ἴδιο καί τά δάκρυα ξεπλένουν τόν ρύπο τῆς ψυχῆς, τήν ἁμαρτία δηλαδή. Τά δάκρυα καθαρίζουν, ξεπλένουν τήν ἁμαρτία. Πενθεῖ ὁ ἄνθρωπος, ὅταν μετανοήσει. Ἄν δέν μετανοήσει, δέν μπορεῖ νά πενθήσει. Χαρμολύπη. Χαροποιό πένθος. Κλαίει κάποιος καί χαίρεται. Ἡ ταπείνωση μᾶς βοηθᾷ. Εἶναι ἡ πύλη

²⁵ π. Σίμωνος Ἀγιορείτου «Ὁ κρυφός Ἅγιος τῆς ἐποχῆς μας», Ἀθήνα 2009, σελ. 310.

του οὐρανοῦ. Χωρίς ταπείνωση δέν μπορούν νά μᾶς δοθοῦν χαρίσματα. Καί νά ἔχουμε κάποιο χάρισμα, ὅταν δέν ἔχουμε ταπείνωση, φεύγει. Ἡ ταπείνωση μᾶς βοηθᾶ νά κερδίσουμε τά πάντα. «Ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

Ἡ ταπείνωση εἶναι ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ. Μέ τήν ταπείνωση μπορεῖ νά μᾶς σώσει ὁ Θεός εὐκόλα. Ἡ ταπείνωση εἶναι μεγάλο πράγμα, ἀπέραντο. Ἡ ταπείνωση πηγάζει ἀπό τήν ἀγάπη. Χωρίς ἀγάπη δέν μπορούμε νά ἔχουμε ταπείνωση. Ὅλα ὀδηγοῦνται ἀπό τήν ἀγάπη. Καί ἡ ταπείνωση καί ὅλα γενικά. Ἀπό τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ²⁶.

«Χωρίς ταπείνωση δέν στεριώνει καμιᾶ ἀρετή, γιατί δέν ὑπάρχει βάση νά πατήσῃ. Αὐτός πού θέλει νά ἀποκτήσῃ ἀρετές, νά ξεκινᾷ ἀπό τήν ταπείνωση. Χωρίς ταπείνωση θά γίνει περίγελο τῶν δαιμόνων, εἶναι σάν νά θέλει νά οἰκοδομήσῃ πάνω στήν ἄμμο. Ἡ ταπείνωση προφυλάσσει τόν θησαυρό καί ἡ ὑπερηφάνεια τόν σκορπίζει».

Ὁ πόνος στόν ἄνθρωπο

Ὁ πόνος εἶναι ὠραῖος. Μᾶς βοηθᾶ. Ἀλλά νά ἔχουμε ὑπομονή. Ὅταν ὁ Θεός ἐπιτρέψει νά ἀρρωστήσουμε καί ὑπομένουμε γιά τήν ἀγάπη Του, δέν εἶναι ὠραῖο; «Ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται». «Ἐν τῇ ὑπομονῇ ἡμῶν κτήσασθε τάς ψυχᾶς ἡμῶν»²⁷.

Θαυμαστή ἐπέμβαση τοῦ Γέροντος μετά τήν ὀσιακή κοίμησή του στόν Κουδουμᾶ

Μέσα στό ἔτος 2005 ἓνα ἀπόγευμα ἐπισκέφθηκαν τή Μονή Κουδουμᾶ μιᾶ κοπέλα μέ τόν πατέρα της ἀπό τή Λάρισα, ζητώντας νά προσκυνήσουν τόν Ναό τῆς Παναγίας. Εἰσερχόμενη στόν Ναό ἡ κοπέλα δέν μπορούσε νά προσκυνήσει, διότι κάτι τήν ἐμπόδιζε. Ὁ πατέρας ἐξήγησε στόν Ἡγούμενο ὅτι ἡ κόρη του ἔπασχε ἀπό δαιμονική ἐπήρεια καί τῆς ἐνεφανίσθη πρό καιροῦ ὁ Μακαριστός Γέροντας Εὐμένιος ἀπό τό χωριό τῆς Κρήτης Ἐθιά (δέν εἶχαν ἀκούσει ποτέ γι' αὐτόν) καί τήν προέτρεψε ἐπίμονα νά ἔρθῃ στόν τάφο του καί ἐκεῖνος θά τή θεραπεύσει, διότι, ὅπως τῆς εἶπε, ἐκεῖνος εἶχε ταλαιπωρηθεῖ τό ἴδιο ἀπό τά δαιμόνια, «μόνο πού ἐγώ τό ἔπαθα ἀπό τήν ὑπερηφάνεια, ἐνῶ ἐσύ ἀπό βλασφημία». Ἔτσι ἦρθαμε σήμερα στήν Κρήτη καί πήγαμε στόν τάφο τοῦ Γέροντα καί ἐνῶ προσκυνήσαμε, ἡ κόρη μου ἄκουσε τή φωνή τοῦ Γέροντα νά τῆς λέει: «Νά πᾶς εἰς τή Μονή τοῦ Κουδουμᾶ νά ζητήσεις ἀπό τόν Ἡγούμενο νά σέ σταυρώσει καί θά γίνεις καλά».

Ἔργο κ. Στεφ. Ἀλμπαντάκη

Μετά ἀπό τά λόγια τοῦ πονεμένου πατέρα, τῆς διάβασαν τίς καθορισμένες ἀπό τήν Ἐκκλησία εὐχές γιά τίς περιπτώσεις αὐτές, μετά πολλῶν δυσκολιῶν πού προκλήθηκαν ἀπό τήν πάσχουσα κατά τήν ὥρα τῆς ἀνάγνωσής τους, καί 8-10 λεπτά μετά τό τέλος τῶν εὐχῶν ἡ κοπέλα στράφηκε στόν Ἡγούμενο λέγοντάς του: «Ὁ Γέροντας Εὐμένιος πού μ' ἔστειλε ἐδῶ μου εἶπε νά σοῦ πῶ ὅτι, μετά πού θά μέ σταυρώσεις,

²⁶ π. Σίμωνος Ἀγιορείτου «Ὁ κρυφός Ἅγιος τῆς ἐποχῆς μας», Ἀθήνα 2009, σελ. 336.

²⁷ π. Σίμωνος Ἀγιορείτου «Ὁ κρυφός Ἅγιος τῆς ἐποχῆς μας», Ἀθήνα 2009, σελ. 346.

νά βγάλεις από τό Ίερό Βήμα τή θαυματουργό εικόνα του Άγιου Μεγαλομάρτυρα Γεωργίου νά τήν προσκυνήσω». Ο Ήγούμενος δέν γνώριζε γιά καμιά θαυματουργό εικόνα του Άγιου Γεωργίου πού νά υπάρχει στή Μονή καί ιδιαίτερα νά βρίσκεται στό Ίερό Βήμα καί τής είπε ότι δέν υπάρχει αυτό πού ζητά. Έκείνη επέμεινε, όπως τής είχε πεί ο Γέροντας, ότι υπάρχει στόν βοηθητικό χώρο του Ίερού Βήματος, κρεμασμένη πάνω από τήν πόρτα. Μπαίνοντας μέσα ο Ήγούμενος, διαπίστωσε ότι πράγματι πάνω από τήν πόρτα του Ίερού βρισκόταν ή εικόνα του Άγιου Γεωργίου, έργο του έτους 1917, καί δόξασε τόν Θεό γιά τή θαυμαστή επέμβαση του γέροντα. Μετά απ' αυτό, προσκύνησαν καί έφυγαν από τή Μονή, αναπαυμένη καί ήρεμη ή κοπέλα, γιατί ήδη σουρούπωνε καί ήθελαν νά προφθάσουν τό πλοίο γιά τήν επιστροφή. Έκτοτε τιμούμε στή Μονή ιδιαίτερα τήν ή. εικόνα του Άγιου Γεωργίου.

Τή χαρμόσυνη είδηση τής κατατάξεως του Άγιου Εϋμενίου του Νέου στό Άγιολόγιο τής Έκκλησίας μας, μέ ιδιαίτερη κατάνυξη συνάμα καί μέ πανηγυρικό χαρακτήρα καί χαρμόσυνη διάθεση τό βίωσε τόσο ο ιερός κλήρος όσο καί ο εύλαβής λαός τής Κρήτης, τής Ελλάδος καί άλλαχού, όμως ιδιαίτερα οί άνθρωποι του τόπου μας. Μέ ή. Άγρυπνίες καί πανηγυρικές Θείες Λειτουργίες δόξασαν τόν Θεό γι' αυτό τό μεγάλο δώρο πού μās έκανε, τόν Άγιο Εϋμένιο τόν Νέο.

Παρακάτω παραθέτουμε φωτογραφίες από τήν πανήγυρη καί τήν ή. Άγρυπνία στην Ί. Μονή Κουδουμά, ως αδελφός αυτής, αλλά καί στην Έθιά Μονοφατισίου, τόπο καταγωγής καί ταφής του Άγιου. Ο Άγιος Εϋμένιος νά εύλογεί τήν Κρήτη, τήν Οίκουμένη όλη καί νά πρεσβεύει γιά όλους μας στόν θρόνο του Θεού.

